

SAUGOMOS TERITORIJOS: PROBLEMOS IR JŲ SPRENDIMO BŪDAI

REIŠKINIAI, TENDENCIJOS ST

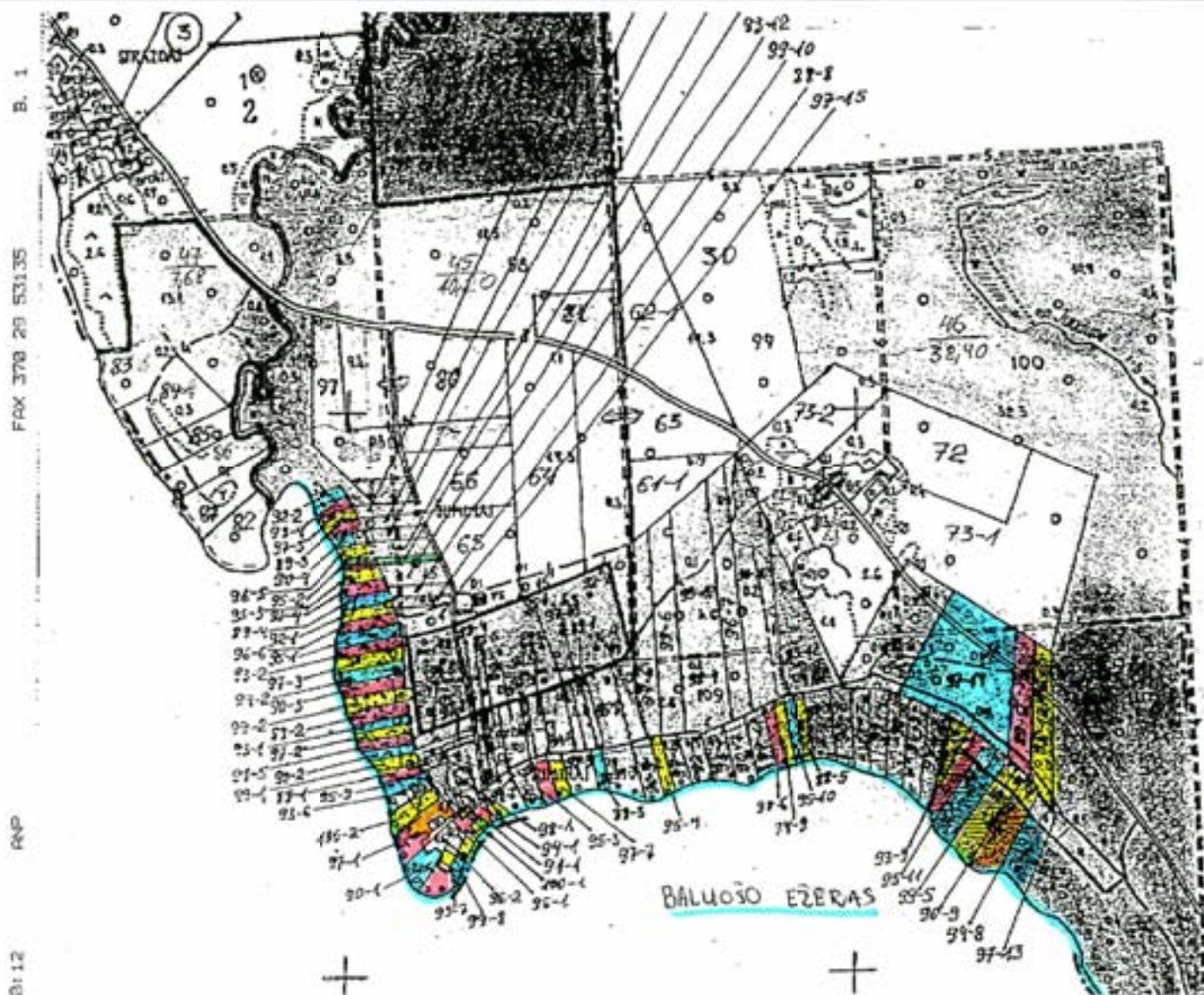

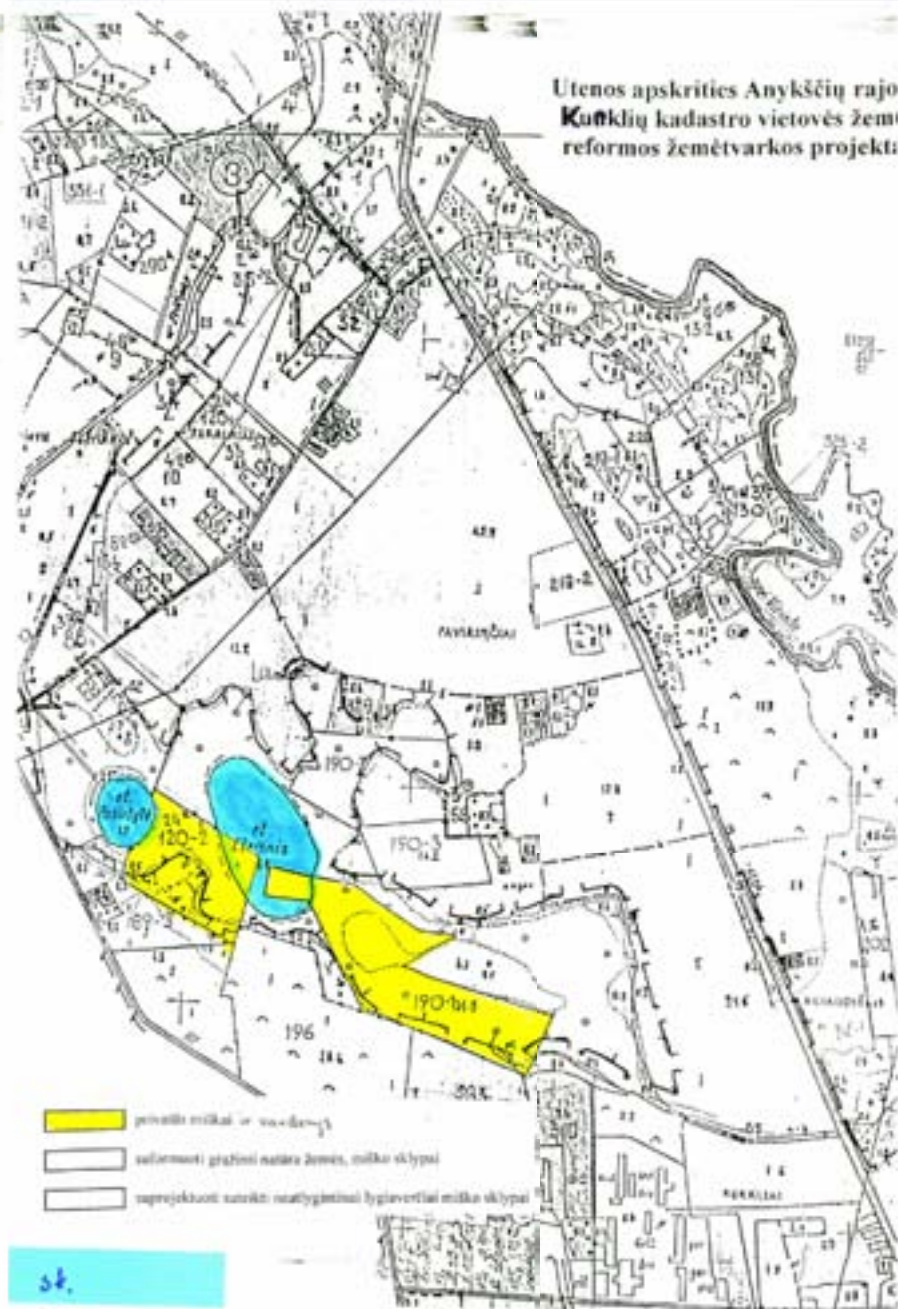
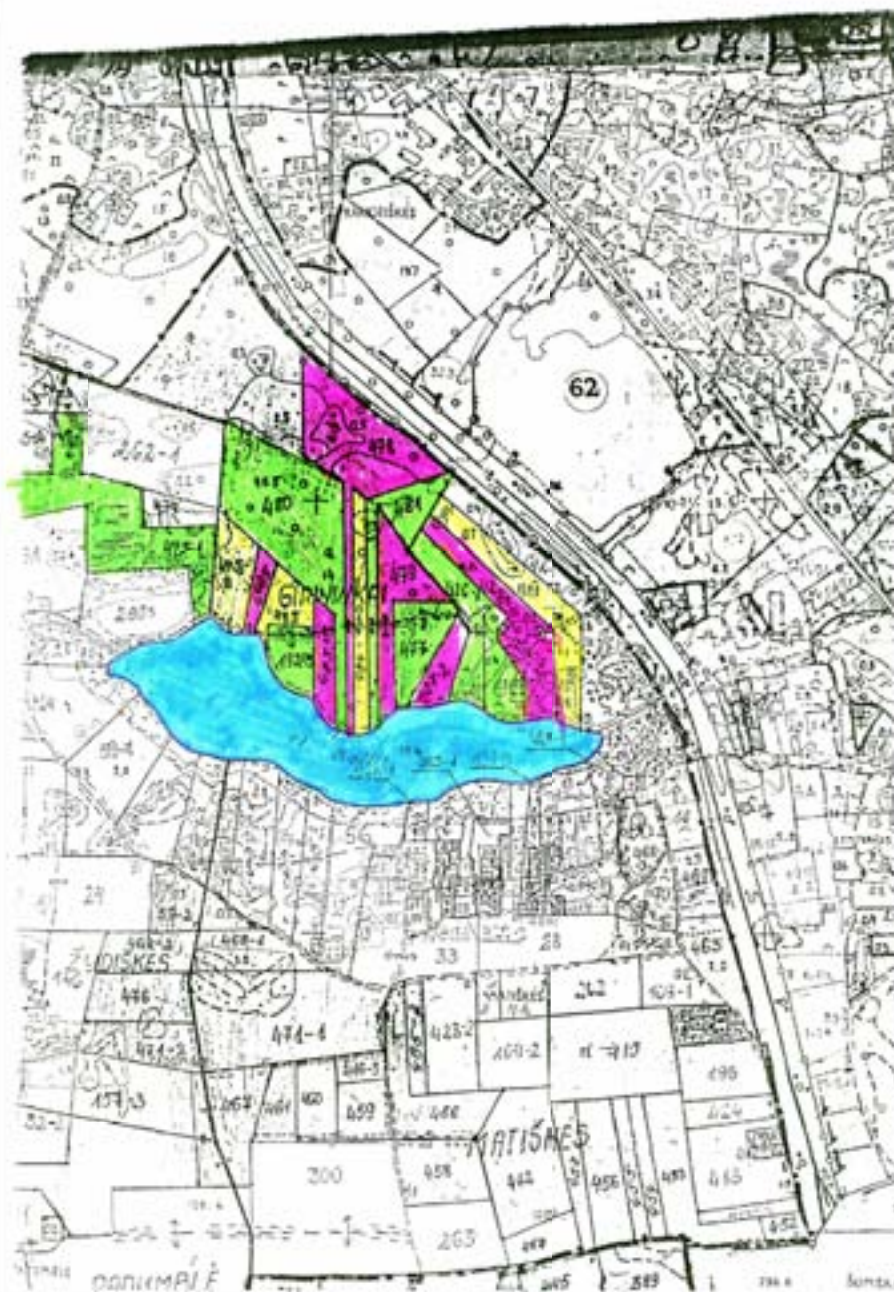
- ✓ ST įvaizdis gerėja
- ✓ Daugiau galimybių – daugėja sutvarkytų, lankymui pritaikytų ST
- ✓ Gerėja bendradarbiavimas su savivaldos institucijomis, kitomis institucijomis, bendruomenėmis

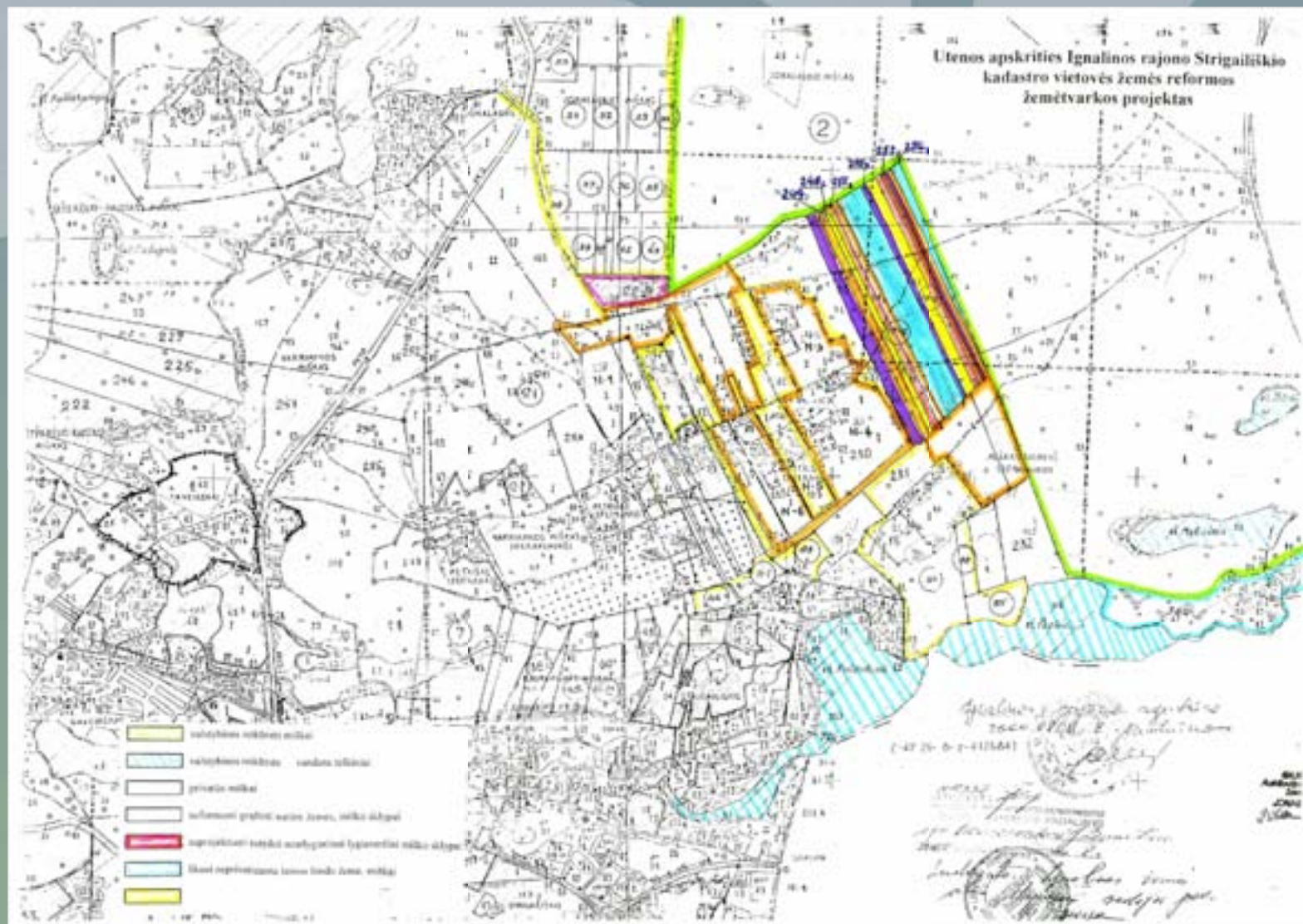
1. Akivaizdžios žemės reformos pasekmės, problemos
2. Visai Lietuvai nustatytos statybos normos realiai taikomos tik ST (ST nuo 2006 didžiausią savavališkų statybų skaičių sudaro nesudėtingi statiniai)
3. Trūksta valstybinio požiūrio

ŠUMINŲ KAIMAS ANP

SKLYPŲ SAŠKAIDA MIŠKUOSE

ŽEMĖS SKLYPAI ANP, AUKŠTADVARIO RP

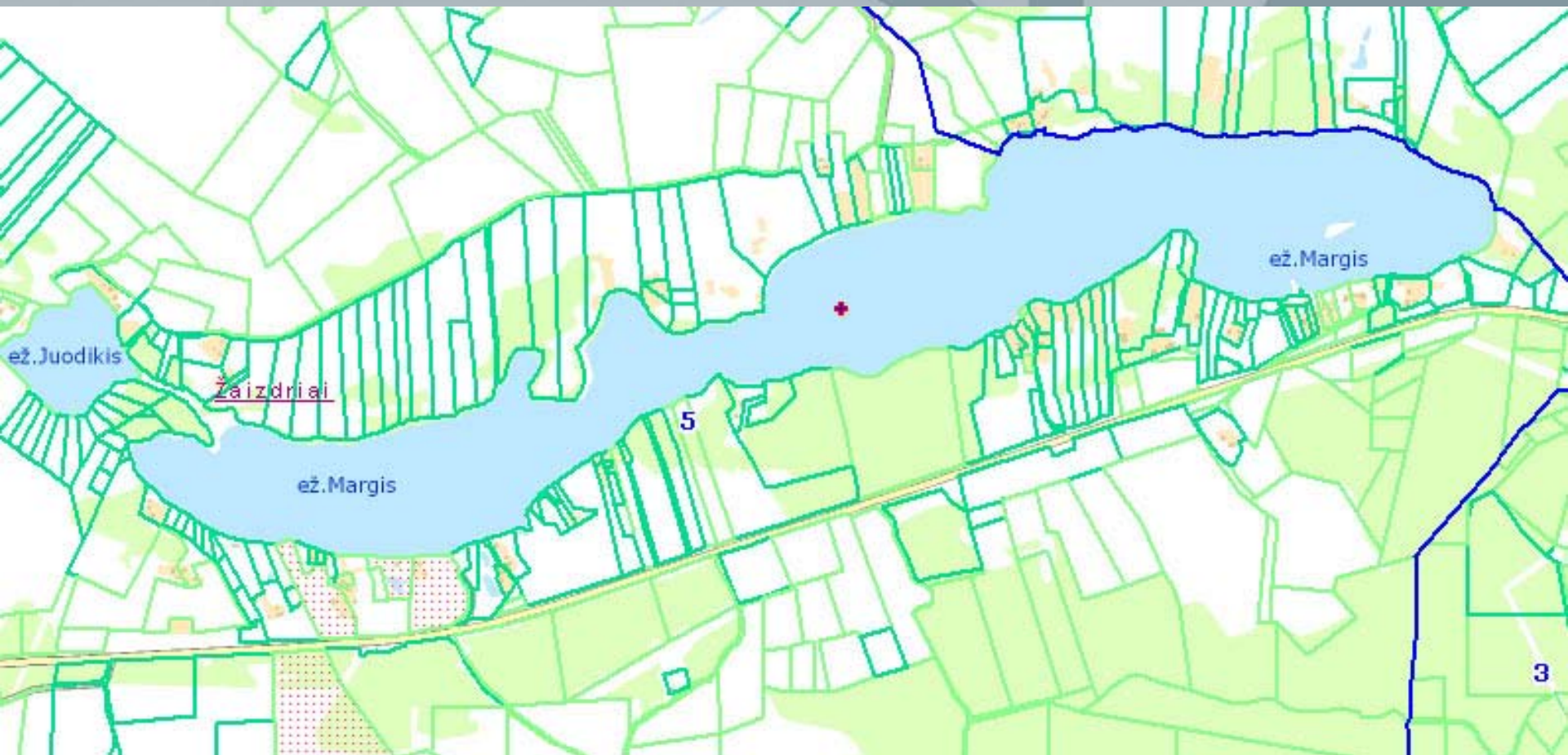

PROBLEMAS

- I. Sunkiai reguliuojama statybu plėtra:
- ✓ Priešprieša koreguojant teisės aktus (pozicijų skirtumas: „sušvelninti“ – sugriežtinti)
 - ✓ Ilgas ir sudėtingas ST planavimo dokumentų rengimas
 - ✓ Tradicijų tęstinumo svarbos nesuvokimas

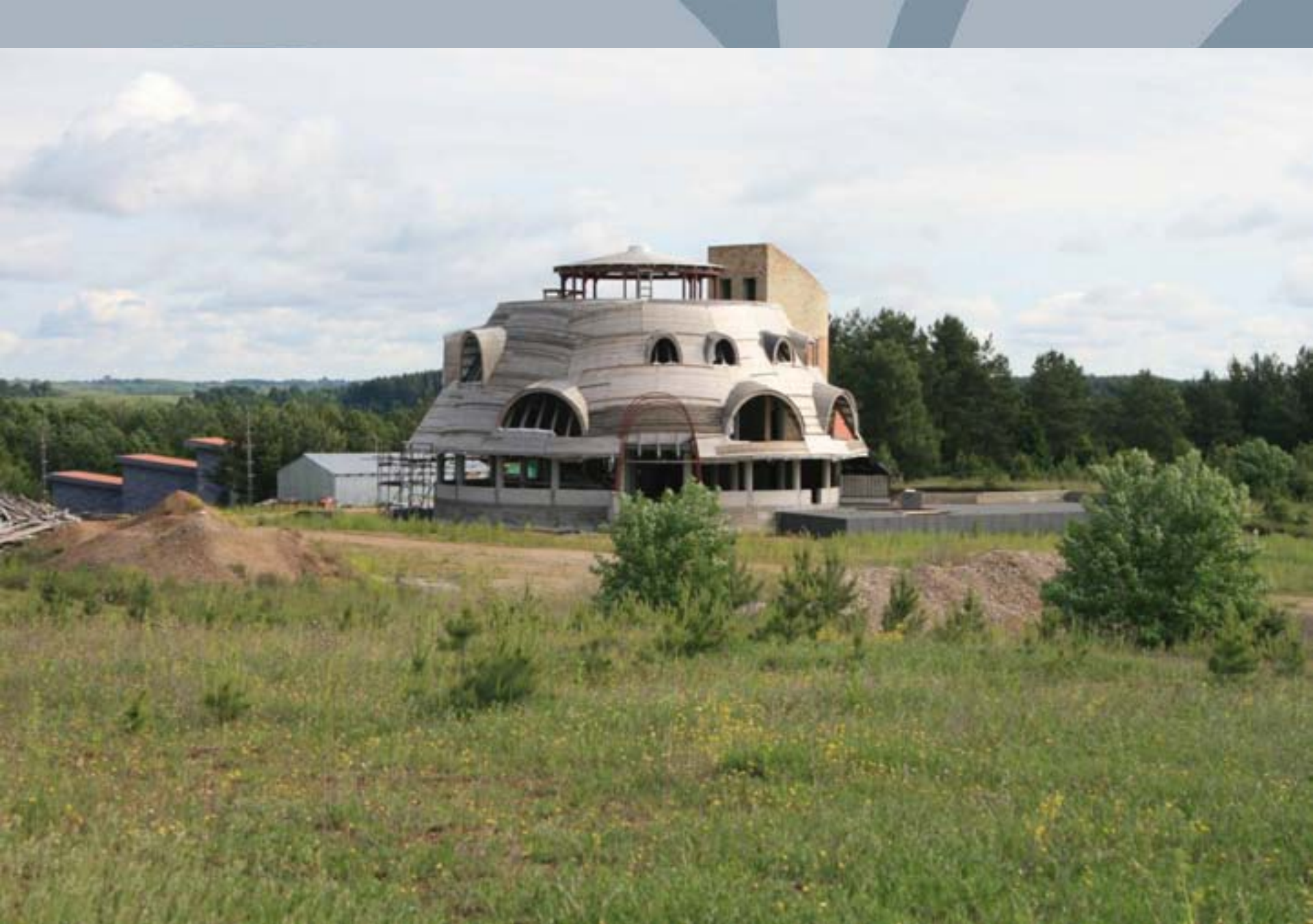
1. Miškų kirtimas
2. Naudingųjų iškasenų gavyba
3. Turizmo plėtra (kaimo turizmo problema)

PALYGINIMUI. SKLYPAI PRIE MARGIO EŽERO

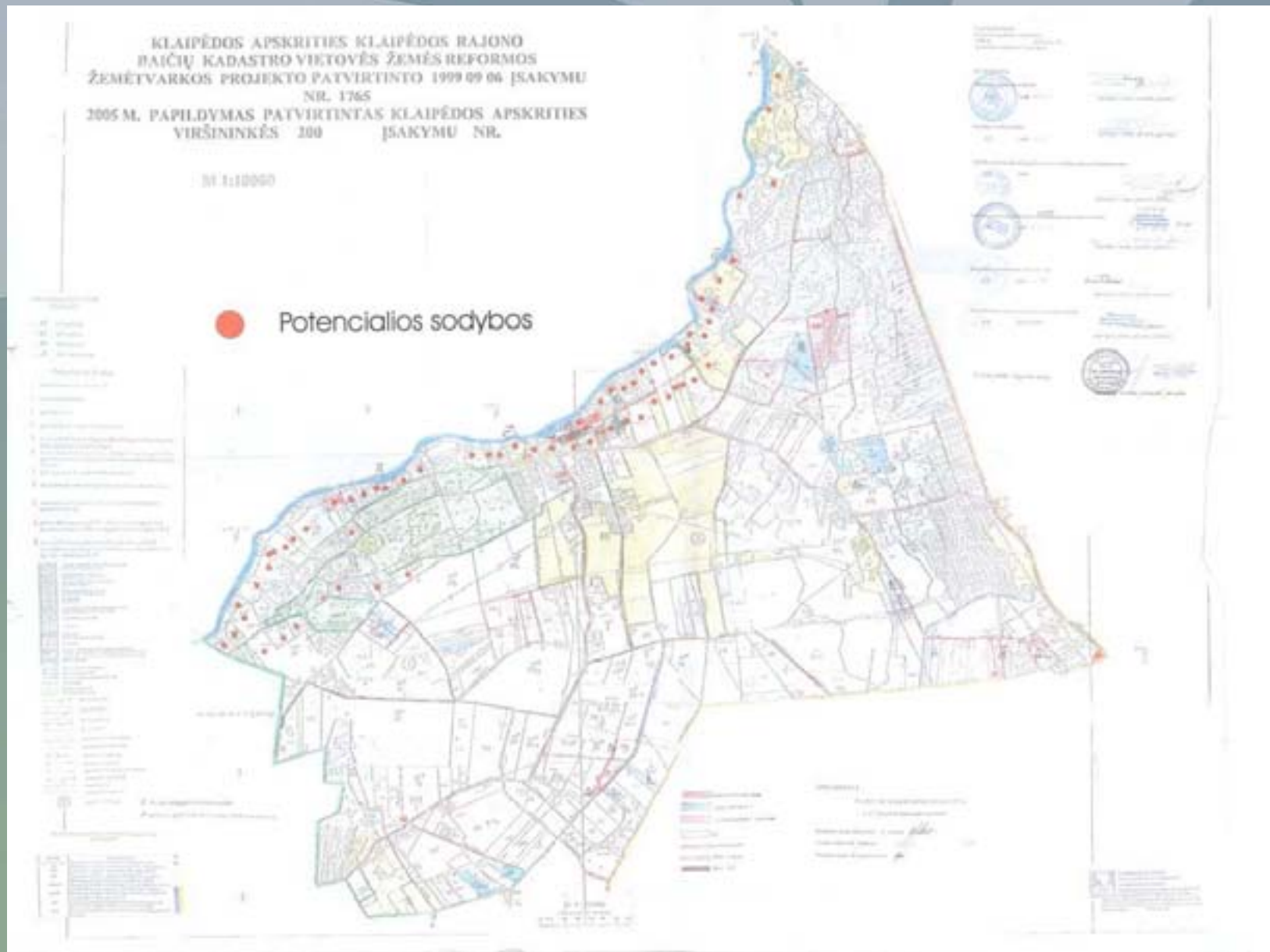

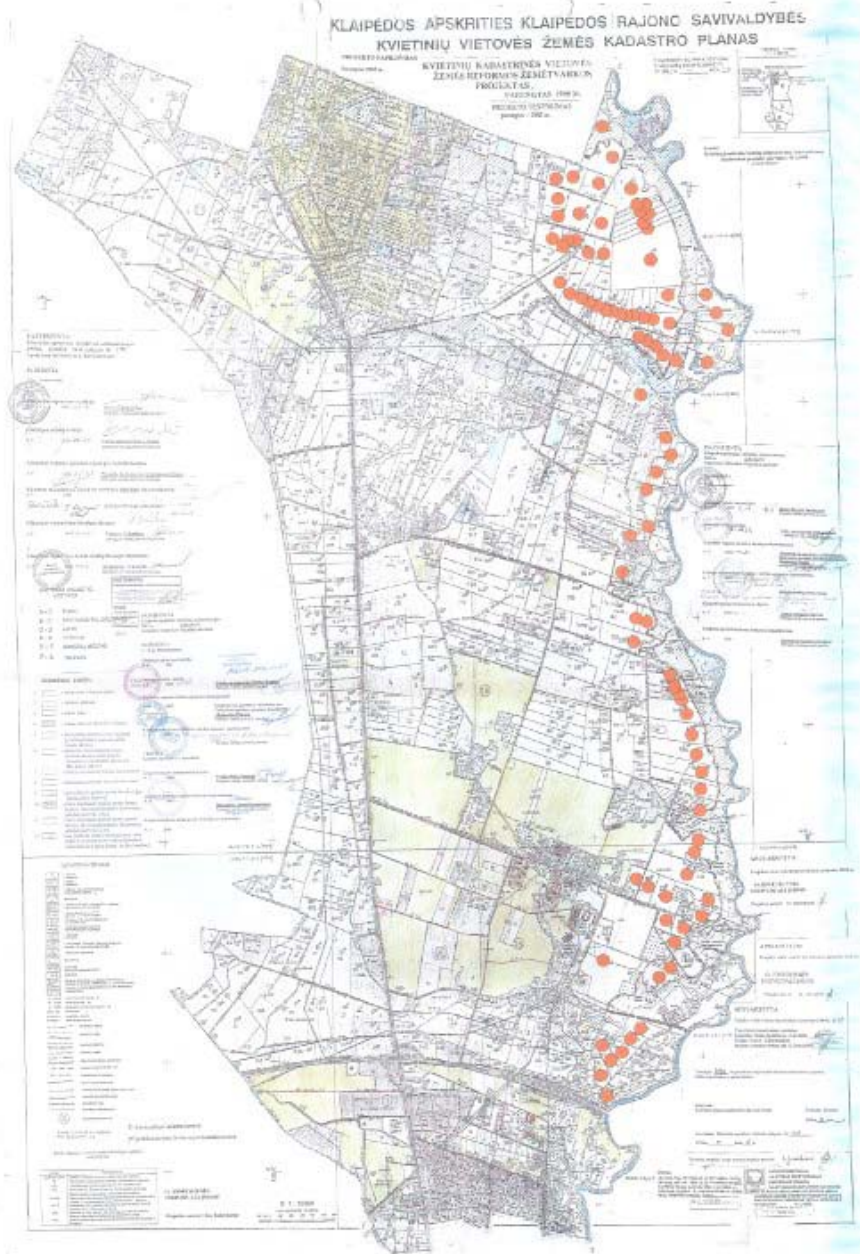

PLŪDURIUOJANTYS NAMAI – IRKLINĒS VALTYS

POTENCIALIOS PROBLEMOS

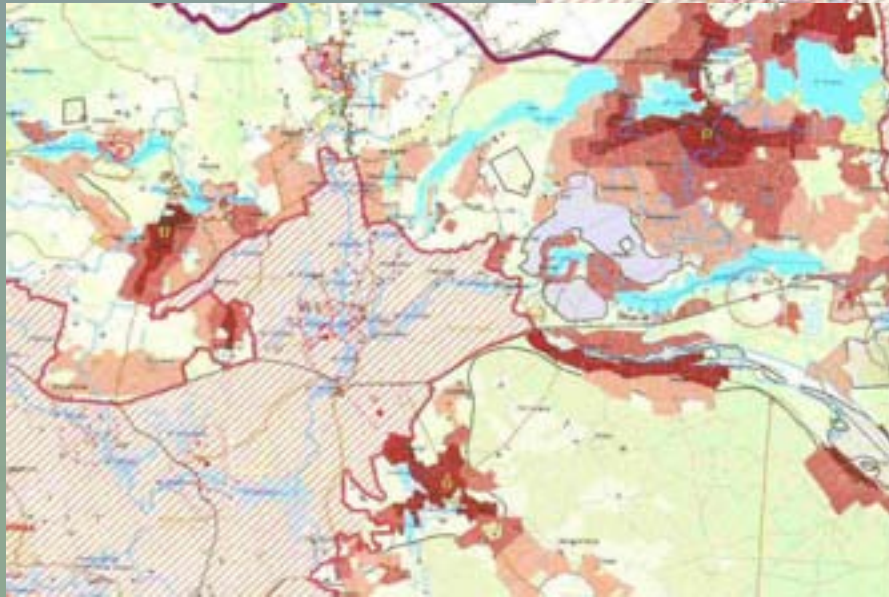
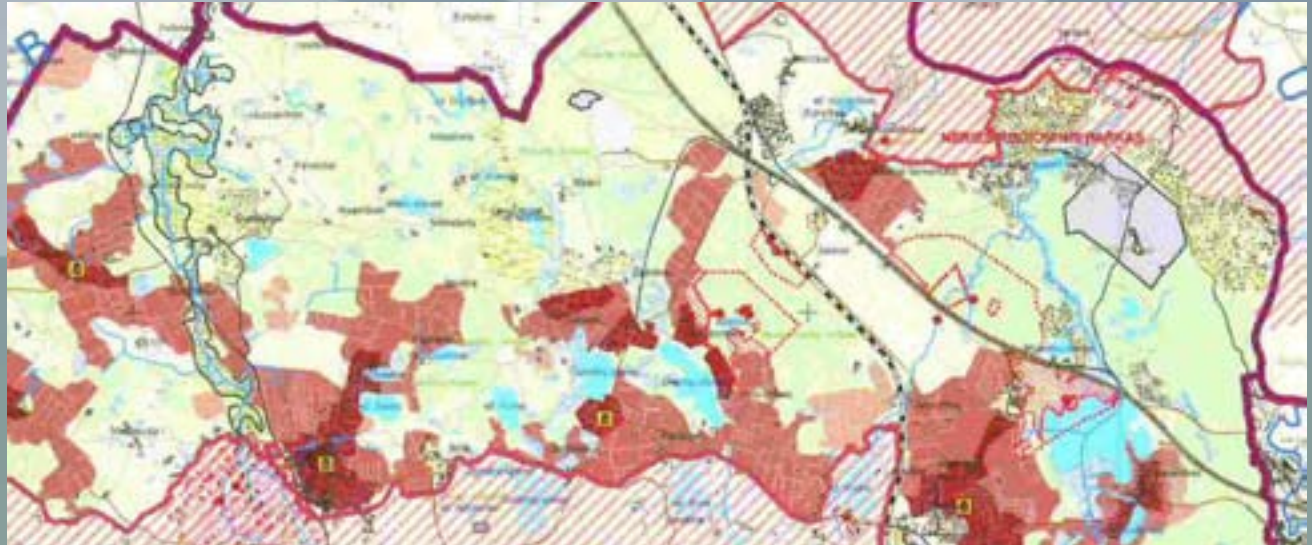

PALEI MINIJĄ

KETINIMAI... APLINK TINP

REIŠKINIAI, TENDENCIJOS ST

1. Daugiau pastangų įvesti tvarką, laikytis teisės aktų
2. Dažniau klausiama, ką galima deryti
3. Geresnis atsakomybės suvokimas
4. Kontrolės griežtinimas

1. DIDESNĖ PRIEŠPRIEŠA
2. Nenoras laikytis teisės aktų, bandymas “apeiti reikalavimus”

PRIEŽASTYS

- ✓ **Noras greitai gauti kuo didesnę naudą – kiekvienas sklypas – milijonas**
- ✓ **Gražintinos žemės trūkumas – kaltos ST?**
- ✓ **Kompleksinio požiūrio į ST stoka, ambicijos...**
- ✓ **Asmeninių interesų sureikšminimas**
- ✓ **Apgaudinėjimas – negalima pasitikėti net Registro duomenimis**

PRIEŽASTYS

- ❖ **Pataikavimas interesams** – bandymas revizuoti, nuneigti tikrąsias vertybes, siekiant įtikti savininkams
- ❖ **Vietos gyventojų supriešinimas** – konflikto aštrinimas
- ❖ **Geranoriško dialogo, informacijos apie ST teikiamą naudą trūkumas, galimos veiklos įvairovės neigimas**

NAUJA PROBLEMA – KETURRAČIAI

- ✓ Tiesioginis vertingų teritorijų (kopų, pelkių, pievų, miškų) žalojimas
- ✓ Miško kelių gadinimas
- ✓ Triukšmas
- ✓ Interesų (vietos gyventojų, lankytojų, keturračių naudotojų) konfliktas

Sudėtingas problemos sprendimas:

- ✓ Sunku sulaikyti
- ✓ Priemonės neregistruojamos

PROBLEMŲ SPRENDIMAS? KETINIMAI ATISISAKYTI DETALIŲJŲ PLANŲ

- Bendrieji planai neduoda tinkamo reglamentavimo. Jie orientuojami į bendrą plėtros kryptį nustatymą
- Visuomenei nesuteikiama galimybė pareikšti nuomonės, dalyvauti priimant sprendimus

ST DAUGIAU LEIDŽIAMA, NEI DRAUDŽIAMA

Veikla ne vien statybos...

- ❖ ST galima labai įvairi veikla: statybos, žemės, miškų ūkis, vandentvarka, rekreacijos plėtra, kt.
- ❖ Detaliųjų planų, statinių techninių projektų suderinama gerokai daugiau, nei atmetama koreguoti
- ❖ Reguliavimas nėra lygu draudimas. Žaidimo taisyklės būtinos kaip ir keliuose
- ❖ ST galioja bendri ir specialūs reikalavimai

DARNAUS VYSTYMOŠI SAMPRATA

The diagram is shaped like a classical building. It has a triangular pediment at the top, a row of six vertical columns in the middle, and a wide rectangular base at the bottom. The pediment and the base are light green, while the columns are white with black outlines. The text is in black, bold, uppercase letters.

DARNUS VYSTYMASIS

EKONOMIKA

KULTŪRA

SOCIALINĖ SFERA

EKONOMIKA

KULTŪRA

SOCIALINĖ SFERA

GAMTOS IŠTEKLIAI – APLINKA

ST DARNIOS PLĖTROS POLIGONAI

- ❖ ST veikla skatinama, ribojama ir draudžiama. Veikla draudžiama tik rezervatuose.
- ❖ Kitose ST veiklos reguliavimas priklauso nuo ST tikslų, vertybių pobūdžio ir jų sklaidos
- ❖ Vyrauja kompleksinės ST. Jose įgyvendinamas darnaus vystymosi principas, derinami interesai
- ❖ Vienas svarbiausių NP ir RP tikslų – pritaikyti juos rekreacijai, pirmiausia pažintiniam turizmui, propaguoti tradicinę gyvenseną
- ❖ Pažintinis turizmas, žemės ir miškų ūkio veikla galima ir draustiniuose, ir biosferos monitoringo teritorijose
- ❖ ST skatinama žemės ūkio veikla, ypač pievų, ganyklų palaikymas

PABAIGAI

- ❖ Būtiną paramos ST didinimas – ėjimas susikalbėjimo, bendradarbiavimo, o ne priešpriešos keliu (reikalingos viešos diskusijos apie vertybių išsaugojimą, veiklos ST galimybes)
- ❖ Visos institucijos, visi pareigūnai turi vienodai taikyti tuos pačius teisės aktus

PABAIGAI

- ❖ Tikslinga peržiūrėti ST įstatymą, apsaugos reglamentus, ieškant optimalaus balanso tarp vertybių, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo ir racionalaus naudojimo
- ❖ Būtina parengti trūkstamus ST planavimo dokumentus ir nuosekliai įgyvendinti jų sprendinius

AČIŪ UŽ DĒMESI

